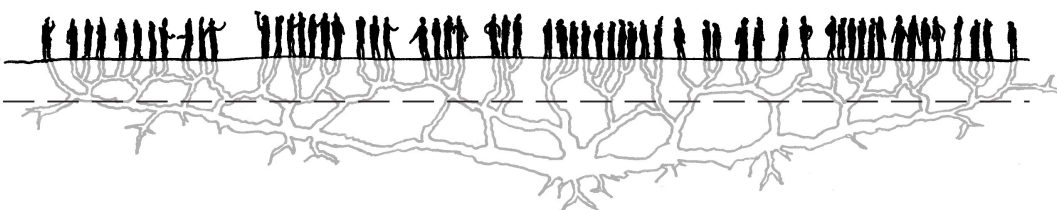

Hoe Delfshavense buurtplekken en netwerken elkaar steeds meer vinden

mensen

gemeenschappen

netwerken

Wat doet de Welzijnscoalitie?

Verbinden, versterken en onderkoepelen

Sinds Corona maakt de Welzijnscoalitie Delfshaven de kracht van wijkpartijen zichtbaar. De Delfshaven coöperatie en Delfshaven Lokaal waren daar al jaren eerder mee gestart. Hoe werkt het? Mensen vinden elkaar rond iets wat hen interesseert. Er ontstaan gemeenschappen en die gaan samenwerken in netwerken. De Welzijnscoalitie brengt alle netwerken bij elkaar. Samen staan we sterker. Onze verbondenheid geeft ons ook een grotere stem in de stad. In het plaatje van Dennis Lohuis hierboven, zien we dat de bewoners en hun gemeenschappen centraal staan. Zij maken de stad! Op de achtergrond verbindt en versterkt de Welzijnscoalitie het sociale ecosysteem. Niet óver-, maar ónderkoepelend.

De winst van
Corona?
Verbondenheid!

Pagina 2

De wijkagenda:
overzicht van wat de
wijk biedt

Pagina 4

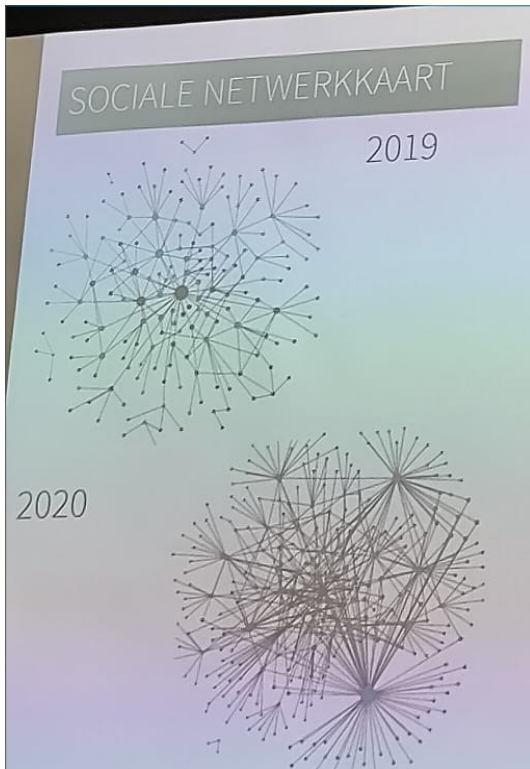
Hoera voor de
Rotterdamse
gemeenteraad

Pagina 5

Toekomstplaatje
Delfshavense
buurtkracht

Pagina 7,8

De winst van Corona: verbondenheid!

Het is alweer bijna drie jaar geleden dat alles vast liep door Corona. Wat een onrust gaf dat! Maar binnen drie dagen was **Delfshaven Helpt** in de lucht. Een telefoonlijn, een internetsite, een hulpdienst met 500 vrijwilligers die wilden koken, bezorgen en bezoeken. Er werden 1000 laptops uitgedeeld bij schoolkinderen en 750 levensmiddelenpakketten rondgebracht. We kookten en bezorgden honderden maaltijden en reden met burens naar de dokter. We vergrootten de vaccinatiebereidheid door pleinacties. En dat alles dankzij unieke samenwerking van 80 partijen uit de wijk, gemeente, welzijnswerk, onderneme

In Botu wordt sinds 2019 de verbondenheid interviews onder tientallen kartrekkers. De 'Veerkrachtmonitor' laat zien wat gebeurd situatie in 2019. De centrale bol is de gen initiatieven zijn met haar en met andere organisaties verbonden. In Coronajaar 2020 kwam Delfshaven Helpt erbij (grote bol rechtsonder), het initiatief van de Welzijnscoalitie. Dat gaf organisaties steviger verbinding. Je ziet meer en hechtere relaties. In 2022 en 2023 is dat verder gegroeid.

Elkaar beter kennen en soepeler samen werken

Waar praten we over?

11 netwerken, 80 organisaties, 60 locaties, 1200 vrijwilligers die gemiddeld 4 uur per week/200 uur per jaar actief zijn in buurthuiskamers, speeltuinen, groenplekken, kunstateliers, gespreksgroepen, kinderactiviteiten, bezorgwerk, jongerenprojecten, maaltijden maken, formulierhulp, taalcursus, leefstijlgroepen etc.

Maatschappelijke waarde: $1200 \times 200 \times 23$ euro = 5,5 miljoen per jaar.

Het geheim van Delfshaven: talloze actieve bewoners

Elke dag zijn honderden bewoners in touw met en voor hun burens. In het groen, op de speelplaats, in kunst en sport, met kinderen en ouderen. Inloopkamers runnen en geveltuinen maken. Koren en wandelgroepen. Mensen organiseren festivals, houden speeltuinen gezellig en doen gelukswandelingen met rolstoelpatiënten...

Ditta Terpstra is zo iemand. Zij bracht dit jaar bij het Nozepandje een gloednieuwe leeskast tot leven. Elke week vraagt ze de bewoners van haar appgroep welk thema centraal moet staan en dan staan er ineens allemaal boeken rond romantiek, of energie... En ze worden gebruikt!

Wijkplekken steunen elkaar

2

RECEPT:
3x zoveel activiteit in de wijk en
2x zoveel vrijwilligers?
Buurtplekken ontzorgen en verbinden!

In 2023 heeft de Welzijnscoalitie ‘Warme Buurthuis kamers’ gelanceerd, samen met de woningcorporaties Woonstad en Havensteder. Maar liefst 35 locaties deden mee. In het Nieuwe Westen is dat doorgelopen in een nieuw Netwerk Buurthuis kamers waarin tien plekken elkaar steunen en samen fondswerving oppakken, met steun van de wijkraad en wijkmanager. Vier van hen gaan proberen een zorgrestaurant op te zetten, met elke werkdag een warme, gezonde en gezellige maaltijd voor ouderen. Het netwerk wil ook samen met wmo radar huisartsen helpen om patiënten die meer een sociaal dan een medisch probleem hebben, warm toe te leiden naar een passende buurtgemeenschap (Welzijn op recept).

In BoTu is in 2023 een netwerk buurthuis kamers verder gegroeid. En in Oud Mathenesse zijn ook de eerste stappen gezet naar meer verbinding van buurtpartijen. In Middelland bestaat het netwerk al sinds 2015. Daar zien we het effect: in 5 jaar verdrievoudigde het aantal activiteiten en verdubbelde het aantal vrijwilligers bij Huize Middelland.

Buurtverbinders ontzorgen

Door steun van landelijke fondsen, kan de Welzijnscoalitie bij het vormen van netwerken voor netwerkregie zorgen. Er zijn beperkt middelen om uren te vergoeden die een buurtverbinder maakt. Wouter en Zaby hebben die rol al in Middelland. Klaske doet het in Spangen, Madelon, Ximena en Willem in Botu, Bram in het Nieuwe Westen (tot daar iemand uit de wijk zelf het overneemt). De buurtverbinders houden contact met de plekken en zorgen voor gezamenlijk overleg en ideeën over samenwerkingen: een evenement, een wijk safari, een gezamenlijk fonds aanvraag etc. Dat ontzorgt de buurtorganisaties. Ze helpen de plekken bij het verstevigen van hun organisatie en het zoeken naar financiële duurzaamheid.

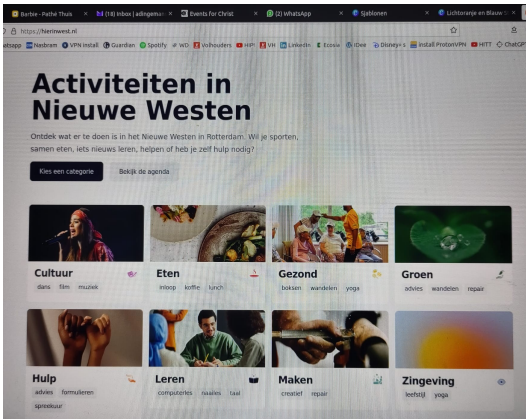

Samen kunnen we grotere thema's aansnijden

Het Toeslagenschandaal heeft in Delfshaven ongelooflijk veel leed veroorzaakt. Vanuit de Welzijnscoalitie wilden wijkpartijen deze slachtoffers steunen en is in 2022 Volhouders ontstaan. Dat is nu uitgegroeid tot een zelforganisatie van gedupeerden, met lotgenotenbijeenkomsten, spreekuren en maatjes. Veel aandacht gaat uit naar het emotionele herstel. Het Rotterdams Wijktheater maakte met Volhouders de voorstelling: ‘Verloren onschuld’. Aanbevolen om mee te maken! Ook op andere grote thema's zoals armoede, eenzaamheid of de zorg-zorgen, telt onze gezamenlijke stem in de stad mee.

Alles wat voor en door bewoners gebeurt..... in één overzicht?

De Wijkagenda komt er aan

Er gebeurt zoveel, dan niemand het overzicht nog heeft. Dat gaat veranderen. De buurtverbinders halen bij alle buurtplekken en bij de welzijnsaanbieder wmoradar op wat er gebeurt. Die informatie wordt momenteel bij elkaar gebracht in een digitale wijkagenda. Het Nieuwe Westen is bezig met de proefversie. Binnenkort wordt dan zichtbaar welke activiteiten op welke dagen voor wie en door wie worden georganiseerd. Een buitengewoon handige tool voor bewoners en professionals, die door de Welzijnscoalitie in een Right to cooperate met wmoradar ontwikkeld wordt.

Met de nulmeting zien we beter waar we staan

Tegelijk met het activiteitenoverzicht, doen we ook een 'nulmeting'. Per wijk brengen we in kaart waar de sociale basis uit bestaat, welke initiatieven er zijn, wat ze doen, wat er aan vrijwilligers actief is, hoe het staat met de financiële duurzaamheid, etc. Die gegevens gaan ons helpen om het belang van de sociale basis bij de politiek beter binnen te krijgen. Het team maakt met iedere buurtplek of wijkorganisatie in het brede veld van welzijn in de maanden december en januari contact, om samen het plaatje compleet te krijgen.

Wie staan aan het roer?

De koers die de Welzijnscoalitie volgt, wordt bepaald door de Klankbordgroep. Daarin zitten twintig actieve bewoners, die vrijwel allemaal een wijkorganisatie leiden of één van de netwerken vertegenwoordigen. Vier keer per jaar is er een strategisch overleg wat de koers uitzet. Op wekelijkse basis denken deze 20 mensen mee in lopende vragen via een appgroep. De stichting Delfshaven Cooperatie is als rechtspersoon de steunpilaar voor de Welzijnscoalitie. In 2024 we besluiten of de Welzijnscoalitie een eigen rechtspersoon wordt (vereniging, stichting, coöperatie of bv) of niet. Al onze bijeenkomsten en trainingen maken we bekend in de appgroep en op onze website. Wil je als actieve bewoner/initiatiefnemer nauwer meeleven met de Welzijnscoalitie? Contact Bram Dingemans. Wellicht pas je in de appgroep, in een werkgroep, een uitvoeringsteam of de klankbordgroep.

Wie maken de extra meters?

In 2023 is er een team ontstaan, wat de Welzijnscoalitie trekt. Patrick Boel is onze senior, visionair en financieel expert. Bram Dingemans is buurtverbinder (Nieuwe Westen), ambassadeur in het stadsbrede overleg en fondswerver. Klaske de Jong is buurtverbinder in Spangen en helpt mee bij de netwerkstart in Oud Mathenesse en bij het Erasmus-onderzoeksproject. Madelon Stoele en Ximena Maria en Willem Beekhuizen trekken de netwerkcar in Botu. Kristiaan van der Gaag is er onlangs bijgekomen met de opdracht om te inventariseren hoe we de verwachte groei realiseren. Hij is specialist in capacity building en financiële duurzaamheid. In 2024 gaat hij werken aan het versterken van onze organisatiekracht en meezoeken naar structurele financiering langs nieuwe wegen.

Kunnen buurtnetwerken financieel duurzamer worden?

In 2024 gaan we verschillende bijeenkomsten en seminars organiseren. We kunnen veel leren van elkaar en van externe deskundigen. Kris inventariseert eerst waar de behoeften liggen, welk soort vaardigheden men wil vergroten, waar we tegenaan lopen. Maar ook waar we al heel slimme vondsten hebben geleerd, die we met elkaar kunnen delen. 1) We gaan onderzoeken of we samen meer kunnen doen met SROI (social return on investment). Grote bedrijven die een opdracht voor de gemeente doen, moeten 5% van het geld 'sociaal investeren', bijvoorbeeld via het werkfit maken, trainen of inzetten van mensen die nu nog geen baan hebben. 2) We gaan samen met SIFR (sociaal impactfonds Rotterdam) het ondernemerschap versterken. Met hun ervaring in zakendoen helpen ze sociaal ondernemers om goede businessmodellen te maken. 3) Wellicht is crowdfunding ook een optie 4) We kijken hoe we de interne organisatie van onze plekken kunnen stroomlijnen, zodat we makkelijker met grotere bedragen om kunnen gaan. Is er bijvoorbeeld een wijk-administratiekantoor nodig? Of gerichte trainingen voor bestuurders?

Hoe de Welzijnscoalitie de stem van de buurtplekken versterkt

Meepraten over zorginfarct

Vanuit de Welzijnscoalitie hebben we in maart, samen met sociaal ondernemers uit heel de stad, een Manifest geschreven. Ons punt was simpel. Voor het huidige niveau van zorg is onvoldoende geld en onvoldoende personeel. De overheid gaat hogere drempels maken. Meer mensen met klachten krijgen straks niet de zorg die ze nu krijgen. Maar Rotterdam heeft volgens de gemeente veel sociale netwerken en vrijwilligers... We zagen de bui hangen. Meer zorgbehoeftigen in onze straten en bij onze buurtplekken. Met het Manifest voor meer menselijke maat in zorg en welzijn hebben we een stevig signaal gegeven: Laat ons meedenken! Versterk de sociale basis voordat je haar nog zwaarder gaat belasten! Ruim 3000 Rotterdammers hebben hun steun betuigd aan ons Manifest, waaronder ruim 300 wijk-organisaties en tientallen politici en onderzoekers. Dat heeft ons aan tafel gebracht bij de groep ambtenaren die ervoor moet zorgen dat er over drie jaar 40% minder geld naar zorg gaat dan bij ongewijzigd beleid zou gebeuren. Het slechte nieuws is dat we bij die "Bestuursopdracht zorg" geen financiële steun kunnen krijgen voor de sociale basis. Men ziet in dat 'het voorliggend veld heel belangrijk is', maar *'als je moet bezuinigen aan de ene kant, kun je niet aan de andere kant extra geld gaan uitgeven...'* Dat kregen we als antwoord.

Hoera gemeenteraad!

Maar die logica ontgaat ons. Wat je in preventie in de wijk investeert komt er dubbel en dwars uit. Als je de sociale basis verzwakt en tegelijk ook nog zwaarder belast, dan sorteert je voor op nog veel méér zorgkosten... En verzwakken is wat het college deze zomer deed. Bezuinigingen op o.a. Couleur Locale en bewonersinitiatieven.

Gelukkig wilde de meerderheid van de gemeenteraad ter waarde van 1 miljoen euro een aantal van die bezuinigingen terugdraaien. Ons aandacht vragen voor de sociale basis is door hén in elk geval gehoord en begrepen. Hartelijk dank raadsleden!

Als je de sociale basis verzwakt en tegelijk zwaarder belast, krijg je meer zorgkosten...

Studie-ontbijten met spannende thema's!

Het afgelopen jaar hielden we drie keer een studieontbijt met raadsleden en sociaal ondernemers. Beide groepen vonden dat heel waardevol. We ontdekten hoe hard politici en bewoners elkaar nodig hebben. Maar ook dat het hele aanbesteden van zorg en welzijn, waardoor hun 96% van het geld langlopend vast is gezet bij marktpartijen, best anders zou kunnen. De aanbestedingswet geeft veel meer ruimte voor lokaal maatwerk dan Rotterdam nu doorgaans pakt. In november ging het over transparantie. Open overheid. Bewoners en raadsleden blijken regelmatig last te hebben van onheldere, verouderde of ontbrekende informatie van de overheid.

Met name de verantwoording van de honderden miljoenen euro's in zorg en welzijn die via aanbestedingen worden besteed en waar alleen ambtenaren en de uitvoerende marktpartijen enig zicht op hebben, roepen veel vragen op. Raadsleden willen hun controlerende rol goed kunnen pakken en bewoners willen constructief mee kunnen denken, ook in de groter vragen. Voor beide is openheid van informatie cruciaal.

Wat maakt dat buurtkracht werkt?:

In juni was Radboud Engbersen op de Botu-dag. Hij is programmaleider bij Movisie en weet veel van interventies in het sociale domein. Wat werkt wel en wat werkt niet? Hij was heel duidelijk: 'Er is maar één ingrediënt wat altijd werkt en wat het beste werkt in het sociale domein. Dat is **'relationele continuïteit'**. Daarmee bedoelt hij mensen die elkaar kennen en steunen vanuit de relatie, zowel in families als in wijkgemeenschappen. In al onze 60 buurtplekken en onder onze ruim 1200 vrijwilligers vinden we dat geheime DNA van onderlinge aandacht. Er-zijn voor elkaar, ook buiten kantoortijd. Oordeelvrij luisteren en jarenlange trouw. Dat is bij zorg- of welzijnsinstellingen niet haalbaar, maar bij ons heel normaal. Samen maken we welzijn en zorg weer meer van de mensen.

Er-zijn
voor
elkaar, dat
werkt

Waarde van wijkbedrijven onderzocht

De gemeente Groningen heeft vijf wijkbedrijven diepgaand door laten lichten. In overheidstaal zijn dit 'informele partijen', buurtorganisaties zoals we ook in de Welzijnscoalitie hebben. Verrassende uitkomsten:

- * Elke euro die de overheid in deze informele partijen stopt, levert uiteindelijk 3,6 euro op aan maatschappelijke waarde. Daarnaast is nog forse niet-materiële winst in de groei van sociaal kapitaal.
- * Het domein-overstijgende karakter van wijkpartijen maakt hen aantrekkelijk voor bewoners en effectief in de aanpak. Voor gemeenten geeft dat de uitdaging om in de eigen organisatie het ontschotten beter te leren.
- * Het gevaar voor de sociale basis zit in het feit dat gemeenten haar doorgaans niet structureel ondersteunen, maar slechts met tijdelijke en gelimiteerde potten. Dat belemmert de groei en dat verdient heroverweging.

Op onze website kun je de Groningse impactmeting vinden: www.welzijnscoalitie.nl

Bemoediging doet goed

Op 17 november kregen we een prettige bemoediging. Aan een gesprekstafel op het Stadmakerscongres werd met tien mannen en vrouwen geboemd over de toekomst van welzijn in Rotterdam, de rol van de sociale basis en van de Welzijnscoalitie. Edim Haziavdic, gemeentelijk directeur bij Maatschappelijke Ontwikkeling, was iets opgevallen. “Ik vind het bijzonder hoe jullie na de verloren aanbesteding in 2022, nu weer zo vol energie aan de slag zijn en met grote plannen komen.”
En over ons uitgangspunt #Lokaaltenzij: “Daar kan niemand tegen zijn.”
Kijk, dat was mooi om te horen.

Waar gaat het heen met Delfshaven en haar buurtkracht?...

Oranjefonds, VSB-fonds en DOEN ondersteunen de Welzijnscoalitie en vroegen onlangs naar onze stip aan de horizon. Mooie vraag! In 2022 hebben we vol overtuiging meegedaan met de aanbesteding welzijn. We geloven in welzijn met veel lokale kleur. We verloren toen o.a. omdat we samen met DOCK veel méér wilden gaan doen dan de gemeente had gevraagd. Zo vroeg men om de armoede onder kinderen te verminderen met 2% in 2 jaar. Wij weten dat 2500 kinderen nu in Delfshaven in armoede leven. Dat zou dan met 25 per jaar aangepakt worden. Dat voelde voor ons als een druppel op een gloeiende plaat. Wij maakten samen een serieus plan om de armoede onder kinderen in 10 jaar te halveren (nog met pijn in onze ziel voor de andere helft)...

Onze offerte scoorde een paar minpunten, want de ambtenaren vonden de plannen 'niet realistisch' en een coalitie met 60 partijen omslachtig. Zo verlies je een aanbesteding op ambitie en samenwerking... Maar goed, we wáren met wijkpartijen in staat om nu al 50% van alle opdrachten in welzijn doen. Van het huidige welzijnsgeld is ca 15-20% voor lokaal geormerkt. Veel minder dan de wijkpartijen aan kunnen. Dat laat de noodzaak zien van alternatieve financiering om door te groeien in kracht. Een sterk sociaal ecosysteem is de beste oplossing voor de groeiende zorg- en welzijnsproblemen. Wat wordt dan de koers, waar gaat het heen? Naar buurtkracht beter benutten.

Buurkracht beter benutten

Ondanks tegenwind (prijsstijgingen, huurverhogingen, krimpende en tijdelijke subsidies) neemt de buurkracht in Delfshaven toe. De groeiende verbondenheid en impact zullen de gemeente en de welzijnsaanbieder gaandeweg overtuigen van onze waarde. In 2028, als de aanbesteding welzijn afloopt, willen we voor de gemeente de meest logische partner zijn om mee verder te bouwen. Als brede coalitie van wijkpartijen kunnen we de eerste speler zijn in welzijn en preventie. #Lokaaltenzij. Buurkracht beter benutten. De wijk gaat haar eigen welzijnswerk vormgeven, tenzij dat (nog) niet lukt. Er zal altijd een professionele welzijns-partij naast ons nodig zijn. We werken graag samen met een partij die vanuit visie loyaal meebouwt en ruimte maakt voor een steeds sterker wordende wijk. Zo krijgt 'Wijk aan zet' nieuwe glans!

Onderzoek werkt mee

De Erasmusuniversiteit gaat samen met ons het groeiproces in wijkkracht monitoren en onderzoeken. Het wordt een langer lopend onderzoek, waarin onderzoekers van de universiteit en vanuit onze groep deelnemen. Samen ontwerpen we nieuwe manieren om de wijkkracht te monitoren en versterken.

Partners

De Welzijnscoalitie wordt gesteund door woningcorporaties Havensteder en Woonstad, welzijnsaanbieder wmoradar en gemeente Rotterdam, Oranjefonds, VSB-fonds, stichting DOEN/Postcodeloterij Buurtfonds, lokale ondernemers, Erasmusuniversiteit, Hogeschool Rotterdam. #Dankbaar.

Namens het team, Patrick Boel, Bram Dingemane, Info: www.welijnscoalitie.nl

De Welzijnscoalitie Delfshaven is het knooppunt van elf netwerken: Delfshaven Lokaal (220+ initiatieven), Delfshaven Helpt (80+), Warme Buurthuis kamers (35+) Veerkrachtig BoTu (10+) Netwerk buurthuis kamers Nieuwe westen (10+), Huize Middelland (13), Groene Connectie (20+), Armoedeplatform (15+), Netwerk van inlooptsprekuren (8), Platform tegen Eenzaamheid (8), Leerwerk gemeenschap GGZ. Vele tientallen wijkorganisaties, meer dan 1200 vrijwilligers en vele duizenden deelnemende bewoners.